

SEMINÁR

AKO MOTIVOVAŤ ORGANIZÁCIE K ZAVÁDZANIU ZELEŇŠÍCH PRÍSTUPOV DO PRAXE?

MOŽNOSTI ZNIŽOVANIA REGULAČNEJ ZÁŤAŽE EMAS ORGANIZÁCIÍ

ANOTÁCIA

Problematika kvality životného prostredia a zmeny klímy sa čoraz viac skloňuje v súvislosti s mnohými vážnymi environmentálnymi výzvami, ktorým dnes čelíme a ktoré odzrkadľujú súčasný neudržateľný spôsob života a správania sa k životnému prostrediu. Za účelom stimulovania diskusie o možných riešeniach súvisiacich so zmenou spotrebných a výrobných vzorcov, transformovaní súčasného modelu hospodárstva na model udržateľný, rezort životného prostredia začal v roku 2016 počas slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie tzv. „**Bratislavský proces prechodu na zelené hospodárstvo**“ - T2gE (Transition to Green Economy). Integrálnou súčasťou T2gE procesu je úzka spolupráca s odborníkmi, politikmi, medzinárodnými organizáciami, predstaviteľmi akademickej pôdy, biznis sektorom a občianskou spoločnosťou, vzájomná výmena informácií a zdieľanie skúseností v záujme hľadania a stimulovania zavádzania nových, „zelenších“, udržateľnejších prístupov do praxe.

Jedným z konkrétnych nástrojov, ktorý umožňuje zefektívniť environmentálne správanie organizácií a zároveň zvýšiť ich konkurencieschopnosť a kredibilitu je systémový nástroj na ochranu životného prostredia a podporu udržateľného rozvoja EMAS (EU Eco-Management and Audit Scheme – Schéma pre environmentálne manažérstvo a audit). Tento špeciálny nástroj riadenia bol vytvorený Európskou komisiou na pomoc organizáciám pri hodnotení a zlepšovaní svojho environmentálneho správania a pri informovaní o ňom. Organizácie, ktoré zaviedli systém riadenia životného prostredia podľa EMAS, už vykonali prvý zásadný krok smerom k ich fungovaniu v súlade s princípmi obehového hospodárstva tým, že pozorne sledujú svoje výrobné procesy, materiálové vstupy a výstupy, čím sa neustále snažia znižovať svoje vplyvy na životné prostredie inovatívnym spôsobom. Ich poznatky o spotrebe zdrojov a vplyve na životné prostredie im umožňujú zavádzať kroky, ktoré optimalizujú využívanie ich zdrojov, zatiaľ čo vynikajúca environmentálna výkonnosť pomáha zvyšovať aj ich konkurencieschopnosť. Schéma EMAS má dôležitú úlohu vo vzťahu k verejnosti a súkromným organizáciám.

EMAS organizácie deklarujú prostredníctvom povinnej environmentálnej správy – Environmentálneho vyhlásenia právny súlad a zverejňujú svoje overené environmentálne správanie. Táto platforma, ktorú EMAS poskytuje, je dôležitým prvkom komunikácie dotknutej organizácie s verejnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva transparentným spôsobom. Má potenciál uľahčiť verejným orgánom oceňovanie najúspešnejších subjektov, ako aj podporiť rozvoj motivačných opatrení a viesť k zníženiu administratívnej záťaže, pretože takto zdieľané informácie poskytujú dostatočnú istotu na odľahčenie od regulačného zaťaženia.

Najväčšou výzvou z pohľadu záujmu organizácií o EMAS zostáva rozsah benefitov, ktoré týmto organizáciám prináša. Okrem kontinuálneho znižovania svojho vplyvu na životné prostredie a posilňovania svojej konkurencieschopnosti, napr. cez efektívnejšie využívanie zdrojov, by verejné orgány mali hľadať a prijať vhodné motivačné opatrenia, napríklad v podobe zníženia administratívnej záťaže.

CIEĽ

Cieľom seminára je vytvoriť priestor pre výmenu skúseností s využívaním nástroja EMAS, diskutovať o motivácii organizácií zlepšovať svoje environmentálne správanie a o prínosoch zo zavedenia tohto nástroja do manažérskych prístupov s ohľadom na ich environmentálnu výkonnosť ako i konkurencieschopnosť. Ústredným cieľom je prostredníctvom diskusie o vnímaní transparentnosti informácií o environmentálnom správaní identifikovať konkrétne možnosti zníženia administratívneho zaťaženia za účelom hľadania benefitov pre EMAS organizácie ako aj zvýšenia záujmu o využívanie schémy EMAS v národných podmienkach.

CIEĽOVÁ SKUPINA

Cieľovou skupinou sú najmä orgány presadzovania práva v oblasti ochrany životného prostredia, odborníci z mestských a obecných úradov, verejní obstarávatelia, organizácie s líder sektorov slovenského hospodárstva a organizácie zvažujúce registráciu v schéme EMAS.

DISKUSIA

Seminár si kladie za cieľ nájsť odpovede na nasledujúce otázky:

- Aké sú očakávania od schémy EMAS u jednotlivých aktérov?
- Prečo štátna správa v oblasti ochrany ŽP vníma neutrálne dobrovoľné nástroje a EMAS?
- Čo sú najväčšie prekážky pri zapojení sa do schémy EMAS?
- Čo je nutné urobiť, aby sa zvýšil záujem o EMAS?
- Aké legislatívne zmeny v podobe regulačných úľav sú v podmienkach SR reálne?
- Je EMAS naozaj vnímaný ako „značka excelentnosti“?
- Je efektívnejšie nútiť organizácie do ochrany ŽP cez povinnosti v predpisoch alebo oceňovať (napr. pri verejnom obstarávaní, štátnych zákazkách, podpore a pod.) organizácie, ktoré sami dobrovoľne pristupujú k schéme EMAS. Kde to oni vidia ako najprospešnejšie a najzmyslupnejšie?

ODBORNÝ A ORGANIZAČNÝ TÍM

SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Odbor environmentálneho manažérstva a Bazilejského dohovoru
Oddelenie environmentálneho manažérstva
Grösslingová 35, 811 09 Bratislava

KONTAKT

Bližšie informácie vám poskytne: Ing. Karina Hederová,
tel.: 02/321 316 19, e-mail: karina.hederova@sazp.sk